

**Wyciąg z Ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r.
o usługach płatniczych (Dz. U. 2022,poz. 2360 ze zm.)**

Art. 42. Obowiązki użytkownika instrumentu płatniczego

1. Użytkownik uprawniony do korzystania z instrumentu płatniczego jest obowiązany:
 - a. korzystać z instrumentu płatniczego zgodnie z umową ramową oraz
 - b. zgłaszać niezwłocznie dostawcy lub podmiotowi wskazanemu przez dostawcę stwierdzenie utraty, kradzieży, przywłaszczenia albo nieuprawnionego użycia instrumentu płatniczego lub nieuprawnionego dostępu do tego instrumentu.
2. W celu spełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, użytkownik, z chwilą otrzymania instrumentu płatniczego, podejmuje niezbędne środki służące zapobieżeniu naruszeniu indywidualnych danych uwierzytelniających, w szczególności jest obowiązany do przechowywania instrumentu płatniczego z zachowaniem należytej staranności oraz nieudostępniania go osobom nieuprawnionym.
3. Umowa ramowa, o której mowa w ust. 1 pkt 1, powinna zawierać obiektywne, niedyskryminujące i proporcjonalne postanowienia dotyczące wydawania i użytkowania instrumentu płatniczego.

**Art. 44. Powiadomienie o nieautoryzowanych, niewykonanych
lub nienależycie wykonanych transakcjach płatniczych**

1. Użytkownik niezwłocznie powiadamia dostawcę o stwierdzonych nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcjach płatniczych.
2. Jeżeli użytkownik nie dokona powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, w terminie 13 miesięcy od dnia obciążenia rachunku płatniczego albo od dnia, w którym transakcja miała być wykonana, roszczenia użytkownika względem dostawcy z tytułu nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcji płatniczych wygasają.
3. W przypadku gdy użytkownik nie korzysta z rachunku płatniczego, termin, o którym mowa w ust. 2, liczy się od dnia wykonania nieautoryzowanych lub nienależycie wykonanych transakcji płatniczych albo od dnia, w którym transakcja płatnicza miała być wykonana.
- 3a. W przypadku gdy transakcja płatnicza jest inicjowana przez dostawcę świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej, dostawca prowadzący rachunek dokonuje przywrócenia stanu rachunku sprzed wystąpienia nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcji płatniczych.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, w przypadku gdy dostawca nie udostępnił informacji o transakcji płatniczej zgodnie z przepisami działu II.

Art. 45. Ciężar udowodnienia autoryzacji transakcji płatniczej

1. Na dostawcy użytkownika spoczywa ciężar udowodnienia, że transakcja płatnicza została autoryzowana i prawidłowo zapisana w systemie służącym do obsługi transakcji płatniczych dostawcy oraz że nie miała na nią wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą płatniczą świadczoną przez tego dostawcę, w tym dostawcę świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej.
- 1a. Jeżeli transakcja płatnicza jest inicjowana za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej, na dostawcy tym spoczywa ciężar udowodnienia, że w zakresie jego właściwości transakcja płatnicza została autoryzowana i prawidłowo zapisana w systemie służącym do obsługi transakcji płatniczych dostawcy oraz że nie miała na nią wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą płatniczą, za którą ten dostawca odpowiada.
2. Wykazanie przez dostawcę zarejestrowanego użycia instrumentu płatniczego nie jest wystarczające do udowodnienia, że transakcja płatnicza została przez użytkownika autoryzowana albo że płatnik umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa doprowadził do nieautoryzowanej transakcji płatniczej albo umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa dopuścił się naruszenia co najmniej jednego z obowiązków, o których mowa w art. 42 *obowiązki użytkownika instrumentu płatniczego*. Ciężar udowodnienia tych okoliczności spoczywa na dostawcy.

Art. 46. Odpowiedzialność za nieautoryzowane transakcje płatnicze

1. Z zastrzeżeniem art. 44 *powiadomienie o nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcjach płatniczych* ust. 2, w przypadku wystąpienia nieautoryzowanej transakcji płatniczej dostawca płatnika niezwłocznie, nie później jednak niż do końca dnia roboczego następującego po dniu stwierdzenia wystąpienia nieautoryzowanej transakcji, którą został obciążony rachunek płatnika, lub po dniu otrzymania stosownego zgłoszenia, zwraca płatnikowi kwotę nieautoryzowanej transakcji płatniczej, z wyjątkiem przypadku gdy dostawca płatnika ma uzasadnione i należycie udokumentowane podstawy, aby podejrzewać oszustwo, i poinformuje o tym w formie pisemnej organy powołane do ścigania przestępstw. W przypadku gdy płatnik korzysta z rachunku płatniczego, dostawca płatnika przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miała miejsca nieautoryzowana transakcja płatnicza. Data

waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego płatnika nie może być późniejsza od daty obciążenia tą kwotą.

- 1a. W przypadku gdy transakcja płatnicza jest inicjowana za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej, dostawca prowadzący rachunek niezwłocznie, nie później jednak niż do końca dnia roboczego następującego po dniu stwierdzenia wystąpienia nieautoryzowanej transakcji, którą został obciążony rachunek płatnika, lub po dniu otrzymania stosownego zgłoszenia, zwraca płatnikowi kwotę nieautoryzowanej transakcji płatniczej oraz, w stosownych przypadkach, przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miała miejsca nieautoryzowana transakcja płatnicza.
- 1b. Jeżeli dostawca świadczący usługę inicjowania transakcji płatniczej odpowiada za dokonanie nieautoryzowanej transakcji płatniczej, na wniosek dostawcy prowadzącego rachunek, niezwłocznie, nie później jednak niż do końca dnia roboczego następującego po dniu stwierdzenia wystąpienia danej transakcji lub doręczenia wniosku, rekompensuje mu poniesione straty lub zwraca kwoty zapłacone w wyniku dokonania przez niego zwrotu na rzecz płatnika, w tym kwotę nieautoryzowanej transakcji płatniczej. Przepis **art. 45 ciężar udowodnienia autoryzacji transakcji płatniczej** ust. 1a stosuje się odpowiednio.
- 1c. Roszczenia, o których mowa w ust. 1b, nie wyłączają roszczeń wynikających z umowy zawartej między płatnikiem a dostawcą prowadzącym rachunek lub umowy zawartej między płatnikiem a dostawcą świadczącym usługę inicjowania transakcji płatniczej oraz z przepisów prawa właściwego dla tych umów.
2. Płatnik odpowiada za nieautoryzowane transakcje płatnicze do wysokości równowartości w walucie polskiej 50 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu wykonania transakcji, jeżeli nieautoryzowana transakcja jest skutkiem:
 - 1) posłużenia się utraconym przez płatnika albo skradzionym płatnikowi instrumentem płatniczym lub
 - 2) przywłaszczenia instrumentu płatniczego.
- 2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, w przypadku gdy:
 - 1) płatnik nie miał możliwości stwierdzenia utraty, kradzieży lub przywłaszczenia instrumentu płatniczego przed wykonaniem transakcji płatniczej, z wyjątkiem przypadku gdy płatnik działał umyślnie, lub
 - 2) utrata instrumentu płatniczego przed wykonaniem transakcji płatniczej została spowodowana działaniem lub zaniechaniem ze strony pracownika, agenta lub oddziału dostawcy płatnika lub podmiotu świadczącego na jego rzecz usługi, o których mowa w art. 6 **wyłączenie stosowania przepisów ustawy** pkt 10.

3. Płatnik odpowiada za nieautoryzowane transakcje płatnicze w pełnej wysokości, jeżeli doprowadził do nich umyślnie albo w wyniku umyślnego lub będącego skutkiem rażącego niedbalstwa naruszenia co najmniej jednego z obowiązków, o których mowa w art. 42 *obowiązki użytkownika instrumentu płatniczego*.
4. Po dokonaniu zgłoszenia zgodnie z art. 42 *obowiązki użytkownika instrumentu płatniczego* ust. 1 pkt 2 płatnik nie odpowiada za nieautoryzowane transakcje płatnicze, chyba że płatnik doprowadził umyślnie do nieautoryzowanej transakcji.
3. 4a. W przypadku gdy dostawca płatnika nie wymaga silnego uwierzytelniania użytkownika, płatnik nie ponosi odpowiedzialności za nieautoryzowane transakcje płatnicze, chyba że działał umyślnie. W przypadku gdy odbiorca lub dostawca odbiorcy nie akceptują silnego uwierzytelniania użytkownika, odpowiadają oni za szkody poniesione przez dostawcę płatnika.
5. Jeżeli dostawca, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 43 *obowiązki dostawcy wydającego instrument płatniczy* ust. 1 pkt 3, nie zapewnia odpowiednich środków umożliwiających dokonanie w każdym czasie zgłoszenia, o którym mowa w art. 42 *obowiązki użytkownika instrumentu płatniczego* ust. 1 pkt 2, płatnik nie odpowiada za nieautoryzowane transakcje płatnicze, chyba że płatnik doprowadził umyślnie do nieautoryzowanej transakcji.
6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do pieniądza elektronicznego, jeżeli dostawca płatnika nie ma możliwości zablokowania instrumentu płatniczego lub rachunku płatniczego.